

PRO

Nederlandse clubs in slotfases: niet Duitsland, maar Engeland zorgt voor trauma's

© 09.00 uur

[Opslaan](#)

© Pro Shots

Door Niels Veenstra

STATISTIEKEN

Wij gaan Europa in. Deze weken pakt VI uit met een zomerserie over bijzondere avonturen van Nederlandse clubs in Europa. Aanleiding om te onderzoeken of het beeld dat Nederlandse clubs slecht zijn in slotfases eigenlijk wel klopt. Cijfers tonen aan dat vooral Ajax vaak zeges weggeeft en dat niet Duitse, maar Engelse teams vaak de boosdoener zijn bij een late domper.

Het is donderdag 7 april 2022. Feyenoord staat in eigen huis op een zwaarbevochten 3-2 voorsprong in de kwartfinale van de Conference League. De officiële blessuretijd van vier minuten is net voorbij wanneer Slavia Praag vanuit een corner nog één keer het strafschoepgebied onder vuur neemt. Luis Sinisterra houdt de bal onnodig binnen en Slavia profiteert met een late 3-3. Feyenoord overwint deze tegenslag in Praag en bereikt alsnog de halve finale. Op die avond is het echter PSV dat in de 88ste minuut tegen een fataal doelpunt aanloopt, waardoor Leicester City ten koste van de Eindhovenaren doorgaat. Zijn we er toch ingetuind.

Deze legendarische woorden van commentator Herman Kuiphof uit de WK-finale van 1974 hebben zich in het Nederlandse voetbalgeheugen genesteld. Dat beeld wordt gevoelsmatig vaak bevestigd. Teams uit Portugal, Spanje en Italië staan in Nederland bekend als professionele tijdrekkers die met ware circusacts zorgen dat zij aan het eind van de wedstrijd met een positief resultaat van het veld lopen. Lachend en juichend met geen greintje pijn, daar waar ze vijf minuten eerder nog een brancard nodig leken te hebben na het ontvangen van een onschuldige schouderduw. Nederlandse clubs daarentegen geven het altijd weg in de laatste minuten, niet gewiekt genoeg.

Althans, dat is het beeld. De statistieken over de recente historie van Nederlandse clubs in Europa schetsen een andere werkelijkheid. Waarin Portugezen en Duitsers helemaal niet zo indrukwekkend presteren in slotfases, maar wél blijkt dat de balans voor Nederland in slotfases negatief uitlaat.

Uit een onderzoek naar alle 418 wedstrijden die Nederlandse clubs in de Champions League, Europa League en Conference League hebben gespeeld vanaf het seizoen 2012/13 tot het huidige seizoen, blijkt het pessimistische gevoel van de Nederlandse voetballiefhebber terecht te zijn. In 73 wedstrijden werd vanaf de 85ste minuut een doelpunt gemaakt dat de uitslag van de wedstrijd veranderde in een overwinning of een gelijkspel. Hoewel Nederlandse clubs in 32 gevallen aan het langste eind trokken, kregen ze in 39 wedstrijden juist de deksel op de neus in de slotfase.

Nederlandse clubs in Europees verband in de afgelopen tien seizoenen

Club	Wedstrijden	Betrokken bij goals			Saldo
		laatste minuten	Voordeel	Nadeel	
Ajax	109	18	6	11	-5
PSV	94	15	8	7	1
AZ	72	16	8	7	1
Feyenoord	67	8	5	3	2
Vitesse	32	8	2	6	-4
FC Twente	16	2	2	0	2
FC Utrecht	10	3	0	3	-3
FC Groningen	8	2	1	1	0
Heerenveen	4	0	0	0	0
PEC Zwolle	2	0	0	0	0
Heracles Almelo	2	1	0	1	-1
Willem II	2	0	0	0	0
Totaal	418	73	32	39	-7

Ajax speelde het afgelopen decennium als Nederlandse club niet alleen de meeste wedstrijden in Europees verband. De Amsterdammers waren ook het vaakst betrokken bij een late plotwending. Zes keer pakte dat voordelig uit, liefst elf keer ging het mis. Dat AS Roma met een goal in de extra tijd Vitesse uitschakelde in de Conference League, ligt in lijn met de slechte prestaties van de Arnhemmers in de laatste minuten van een Europese wedstrijd. AZ, Feyenoord en PSV leggen juist positieve cijfers over: zij scoren vaker dan dat ze incasseren in de ultieme slotfase.

De cijfers vallen natuurlijk niet alleen uit te splitsen per club, maar ook per land.

Land	Voordeel voor NL club vanaf minuut 85	Nadeel voor NL club vanaf minuut 85	Saldo	Totaal wedstrijden gespeeld tegen dit land
Engeland	1	5	-4	25
Italië	1	4	-3	25
Noorwegen	0	3	-3	13
Griekenland	1	3	-2	20
Kroatië	0	2	-2	12
Oekraïne	1	3	-2	19
Roemenië	0	2	-2	12
België	1	2	-1	14
Israël	0	1	-1	10
Duitsland	1	1	0	18
Portugal	1	1	0	20
Rusland	1	1	0	22
Spanje	1	1	0	32
Turkije	1	1	0	14
Zwitserland	1	1	0	10
Frankrijk	3	2	1	22
Oostenrijk	1	0	1	18
Schotland	1	0	1	11
Denemarken	3	0	3	10
Tsjechië	5	1	4	19

Opvallend is dat Nederlandse clubs tegen Engelse clubs een zeer negatief saldo hebben als het om resultaat veranderende doelpunten in slotfases gaat. Van de 25 wedstrijden die afgelopen tien jaar onderling tussen clubs uit deze landen werden gespeeld, werden er zes in de laatste minuten beslist. Enkel PSV zat daarbij aan de goede kant van de scoren. Tegen Tottenham Hotspur, in de groepsfase van de Champions League 2018/19, leverde een late goal van Luuk de Jong toch nog de 2-2 op. De overige vijf wedstrijden tegen Engelse clubs kenden dus allemaal een negatief Nederlands slot. Met het noemen van Tottenham in combinatie met de Champions League 2018/19 wordt ook direct een groot Amsterdams trauma opgerakeld. Want Lucas Moura versperde in de halve finale met een late goal de weg naar de finale voor Ajax. Italië is een ander land dat Nederland vaak in slotfases pijn gedaan heeft. Zoals ook Noorwegen effectief bleek in late ontsnappingen. Tegen Denen en Tsjechen noteren Nederlandse teams juist een opvallende positieve balans.

Club	Voordeel voor NL club vanaf minuut 85	Nadeel voor NL club vanaf minuut 85	Saldo
AS Roma	0	2	-2
Bodo Glimt	0	2	-2
Dinamo Kiev	0	2	-2
Petrolul Ploiești	0	2	-2
PAOK	1	2	-1
Tottenham	1	2	-1
FC Basel	1	1	0
Partizan	1	1	0
Slavia Praag	1	1	0
Lille	2	0	2
Slovan Liberec	2	0	2

Saillant detail is dat AS Roma (samen met FK Bodø/Glimt, Dinamo Kiev en Petrolul Ploiești) de enige opponent is die twee keer betrokken is geweest bij een late ontknoping, waarbij zij als de gelukkige winnaars van het veld liepen. Behalve in het genoemde duel met Vitesse gebeurde dat in de Europa League-kwartfinale tegen Ajax. Feyenoord slaagde in de Conference League-finale niet in het veranderen van die negatieve balans tegen de Romeinen. Desondanks hebben de Rotterdammers samen met FC Twente het beste trackrecord in recente Europese slotfases.

Engelsman Gary Lineker zei ooit 'voetbal is een eenvoudig spel: 22 mannen lopen achter een bal gedurende 90 minuten en op het einde winnen de Duitsers'. Voor Nederlandse clubs klopt die mythe in ieder geval niet. De balans van Nederlandse clubs tegen Duitsers aangaande beslissende goals in de slotfase is keurig in balans: 1-1. Juist tegen Engelsen gaat het vaak mis.

Cijfermatig zou Lineker tegenwoordig beter kunnen zeggen: 'voetbal is een eenvoudig spel: 22 mannen lopen achter een bal gedurende 90 minuten en op het einde winnen de Engelsen.' Zeker als Ajax of Vitesse de tegenstander is.